

Sygn. akt V ACa 651/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie V Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Marzena Miąskiewicz (spr.)

Sędziowie: SA Bernard Chazan

SO del. Eliza Nowicka - Skowrońska

Protokolant: Aleksandra Napiórkowska

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa N. T.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 17 lutego 2017 r., sygn. akt II C 686/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym częściowo w ten sposób, że zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz N. T. kwotę 1000 (jeden tysiąc) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 października 2016 r. do dnia zapłaty oraz uchyla punkt drugi;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie.

Eliza Nowicka – Skowrońska Marzena Miąskiewicz Bernard Chazan

Sygn. akt V ACa 651/17

UZASADNIENIE

N. T. wniósł o zobowiązanie (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. do usunięcia naruszającego jego dobra osobiste wpisu w bazie danych Biura (...) S.A w W., jak również zasądzenia na swoją rzecz kwoty 1.000 złotych, tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych. Uzasadniając powództwo wskazał, że w bazie danych Biura (...) umieszczono informację o jego niespłaconych zobowiązaniach wobec pozwanego, która była widoczna przez rok. Na skutek działań pozwanego zostały naruszone jego dobra osobiste, to jest godność, cześć, dobre imię, pozycja zawodowa oraz prestiż i poniósł on szkodę niemajątkową, polegającą na podważeniu jego wiarygodności jak również w postaci upokarzającego wykazywania przed instytucjami finansowymi, że jest wypłacalny i godny zaufania.

W toku procesu powód cofnął pozew w części dotyczącej zobowiązania pozwanego do usunięcia wpisu w bazie danych Biura (...) S.A., wskazując, iż wpis został już przez pozwaną usunięty, co skutkowało umorzeniem przez Sąd Okręgowy postępowania w tym zakresie.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, wskazując, iż jego działania wobec powoda nie były bezprawne, gdyż przekazując wniosek o wpis danych powoda do rejestru prowadzonego przez (...) postępował w ramach obowiązującego prawa - zgodnie z przepisami ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych, a przed dokonaniem wpisu wysłano do powoda ostateczne wezwanie do zapłaty, zawierające ostrzeżenie o zamiarze przekazania danych do Biura (...). Pozwany zarzucił, iż powód nie wykazał konkretnie jakie dobro osobiste zostało naruszone i jakie były tego przejawy. Odnosząc się natomiast to odmowy przyznania powodowi kredytu przez bank pozwany wyjaśnił, że w piśmie banku brak jest jakichkolwiek twierdzeń, wskazujących na ocenę powoda jako osoby nierzetelnej, a powód nie wykazał poniesienia i wysokości szkody niemajątkowej.

Wyrokiem z dnia 17 lutego 2017 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 137 zł tytułem kosztów procesu.

Powyższy wyrok wydano w oparciu o następujące ustalenia i rozważania:

(...) spółka akcyjna w W. wniósł przeciwko N. T. pozew w postępowaniu elektronicznym, na skutek czego wydano nakaz zapłaty w sprawie o sygnaturze VI Nc-e 481021/13 uwzględniający roszczenia w całości. Nakaz zapłaty uprawomocnił się i wszczęto postępowanie egzekucyjne w wyniku którego komornik wyegzekwował od powoda łącznie kwotę 1.367,22 złotych. Wobec podniesionego przez powoda zarzutu braku skutecznego doręczenia mu nakazu zapłaty oraz wniesienia sprzeciwu Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie wydał postanowienie o skutecznym wniesieniu sprzeciwu i utracie mocy nakazu zapłaty w całości i przekazał sprawę do rozpoznania sądowi właściwości ogólnej. Po przekazaniu sprawy do Sądu Rejonowego dla Warszawy Żoliborza, która w Sądzie tym zawisła pod sygn. akt. II C 667/15 pozwanego wezwano do złożenia odpisu pozwu, pełnomocnictwa oraz odpisu z KRS. W związku z niezłożeniem żądanych przez ten Sąd dokumentów w określonym terminie postępowanie prawomocnie umorzono. Pismem z dnia 23 marca 2015 roku pozwany poinformował powoda, iż po ponownej analizie sprawy podjął decyzję o zamknięciu postępowania w sprawie, prosząc jednocześnie o wskazanie jego rachunku, celem zwrotu pobranych przez komornika należności. Następnie pozwany zwrócił powodowi kwota wyegzekwowaną od niego kwotę dwoma przelewami: w dniu 17 kwietnia 2015 roku w kwocie 491,22 złotych oraz w dniu 1 maja 2015 roku w kwocie 876.00 złotych.

W dniu 10 czerwca 2016 roku został wygenerowany raport z rejestru zapytań Biura (...), (...) S.A, z którego to wynika, iż powód posiada jedną negatywną informację dotyczącą zaległości w kwocie 876 złotych na rzecz pozwanego. W rubryce zobowiązania/tytuł prawny widniał wpis umowa ubezpieczenia. Określono również, że zobowiązanie nie było kwestionowane.

Wpis danych powoda do (...) na wniosek pozwanego nastąpił w dniu 18 maja 2015 roku. Usunięcie wpisu z (...) na wniosek pozwanego nastąpiło w dniu 13 lipca 2016 roku. W chwili obecnej wpis w (...) nie widnieje.

Powód ubiegał się o przyznanie mu karty kredytowej w Banku (...) S.A.. w W., jednak pismem z dnia 13 czerwca 2016 roku Bank poinformował go, iż nie mógł rozpatrzyć pozytywnie wniosku, a to z uwagi na informacje o zaległościach przedstawionych w bazie danych Biura (...) S.A z siedzibą w W..

Sąd I instancji ocenił powództwo jako niezasadne.

Powołując się na art. 24 § 1 k.c. w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazano, że odpowiedzialność za naruszenie dobra osobistego uzależniona jest od trzech przesłanek, które muszą być spełnione łącznie, a są nimi: istnienie dobra osobistego, jego naruszenie oraz bezprawności działania. Ciężar udowodnienia pierwszej i drugiej przesłanki obciąża pokrzywdzonego, a trzecia objęta jest wzmianką domniemaniem prawnym. Jeżeli zatem zostanie

wykazane naruszenie dobra osobistego, sprawcę naruszenia może uwolnić od odpowiedzialności tylko dowód braku bezprawności. Bezprawność jest zaś wyłączona, gdy działanie zostało podjęte w ramach istniejącego porządku prawnego oraz zgodnie z zasadami współżycia społecznego.

Zdaniem Sądu Okręgowego powód wykazał częściowo tylko pierwszą z przesłanek, tj. istnienie dobra osobistego w postaci godności i czci, które podlegają ochronie przewidzianej art. 24 k.c. Trzecie ze wskazanych przez powoda dóbr osobistych - „dobre imię” jest zaś tożsame z dobrem osobistym w postaci czci rozumianej jako cześć zewnętrzna. Pozostałe wskazane przez powoda dobra osobiste tj. prestiż i pozycja zawodowa, nie stanowią w istocie dóbr osobistych podlegających ochronie z mocy powołanego art. 24 k.c.

Sąd I instancji uznał, że opublikowanie informacji w bazie Biura (...) nastąpiło zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 roku o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. 2010, nr 81, poz. 530). W dacie złożenia wniosku o dokonanie wpisu, pozwany dysponował bowiem tytułem wykonawczym wystawionym przeciwko powodowi, co spełniało wymogi wskazane w art. 16 ust. 1 powołanej ustawy. W toku dalszego postępowania sądowego, tytuł wykonawczy upadł, a wskazane postępowanie umorzono, o czym pozwany powziął informację w dniu 21 października 2015 roku, kiedy to doręczono mu odpis postanowienia w tym przedmiocie. W tej sytuacji pozwany jak wierzyciel, winien wystąpić do Biura (...) o usunięcie wpisu, gdyż odpadła podstawa jego dokonania. Sąd Okręgowy dostrzegł też, że już 24 marca 2015 roku pozwany poinformował powoda o „pozytywnym załatwieniu sprawy” i zadeklarował zwrot wyegzekwowanych przez komornika „należności”. Skoro zatem pozwany nie rościł już pretensji z tytułu przedmiotowej wierzytelności, to winien wystąpić o zaktualizowanie wpisu w Biurze (...), gdyż pozostawał on w sprzeczności ze stanem faktycznym. Zaniechanie pozwanego zakwalifikować należy jako działanie bezprawne.

W ocenie Sądu I instancji okoliczność, że przedmiotowy wpis był opublikowany w okresie, w którym pozwany nie zgłaszał już roszczeń w stosunku do powoda, a następnie zakończyło się postępowanie sądowe co do zapłaty tejże wierzytelności, nie skutkowało naruszeniem dóbr osobistych powoda. Spośród sytuacji wskazanych w pozwie, które miały być efektem dalszej publikacji wpisu (podważenie wiarygodności i renomy powoda, upokarzające wykazywanie przed kontrahentami, że powód jest wypłacalny i godny zaufania, ograniczenie dostępu do usług kredytowych, naruszenie pozycji zawodowej i prestiżu powoda), jedynie kwestia odmowy przyznania karty kredytowej przez jeden z banków została wykazana, poprzez przedstawienia kopii pisma, która nie została zakwestionowana przez pozwanego. Pozostałe powołane przez powoda okoliczności, zdaniem Sądu Okręgowego, nie zostały w żadnym stopniu udowodnione, a strona powodowa ograniczyła się jedynie do ich powołania, nawet bez przedstawienia obszerniejszych twierdzeń pozwu, konkretyzujących te zdarzenia.

Sąd I instancji doszedł do przekonania, że sama okoliczność, iż bank odmówił przyznania karty kredytowej nie przesądza o naruszeniu dobra osobistego powoda w postaci czci rozumianej jako dobre imię. Z pisma banku wynika, że dokonał on oceny wiarygodności finansowej powoda i opierając się na wpisie w Biurze (...), wniosek powoda załatwił negatywnie. Powód podnosił przy tym, że doszło do ograniczenia mu dostępu do usług kredytowych. Jednakże Sąd Okręgowy uznał, że zdolność kredytowa nie jest dobrem chronionym w trybie art. 23 i art. 24 k.c. Polega ona bowiem na faktycznej możliwości zaciągania kredytów lub pożyczek w instytucjach bankowych z uwagi na ich zaufanie co do spłaty kredytu lub pożyczki w umówionym terminie. Sąd Okręgowy powołał się na pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 11 lutego 2003 r. sygn. I CKN 6/01, zgodnie z którym charakter utraty zdolności kredytowej nie stanowi szkody w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. Nie jest zdolność kredytowa ani zespołem składników rzeczowych, ani prawem - jest cechą kredytobiorcy nadaną przez bank po dokonaniu oceny według różnych kryteriów niedających się zobiektywizować. Jako taka nie ma obiektywnej wartości ekonomicznej. W konkretnej sytuacji daje się wyrazić w pieniądzu (po dokonaniu pewnego skrótu myślowego) wartością przyznanego kredytu, natomiast zanim przyznanie kredytu nastąpi, poddaje się wartościowaniu tylko według stopnia prawdopodobieństwa podjęcia przez bank pozytywnej decyzji. Zdolność kredytowa nie istnieje jako stan obiektywny, ani hipotetyczny, wobec czego nie można jej przewidzieć ani in plus, ani in minus, ani też utożsamiać z jakimś stanem faktycznym. Nie istnieje również normatywne pojęcie utraty zdolności kredytowej. W każdym razie tak rozumiana utrata zdolności kredytowej nie stanowi szkody w rozumieniu art. 361 § 2 k.c. Prawdopodobieństwo nieuzyskania kredytu może oddziaływać na

ocenę kondycji finansowej przedsiębiorcy i jego wiarygodność w stosunkach z partnerami gospodarczymi, w związku z czym może prowadzić do powstania szkody w postaci niezyskanego kredytu lub nieosiągnięcia zysku na skutek ograniczenia lub zaniechania działalności gospodarczej, ale samo w sobie szkoda nie jest. Nie poddaje się wycenieniu w pieniądzu i nie stanowi uszczerbku w majątku. Przychody na koncie lub ich brak niewątpliwie wpływają na ocenę istnienia zdolności kredytowej przedsiębiorcy, ale nie wyrażają jej równowartości. Przedstawiony pogląd Sąd Najwyższego Sąd Okręgowy w pełni podzielił i w oparciu o niego uznał, iż dobra osobiste powoda w postaci godności i czci nie zostały przez pozwanego naruszone. Zdaniem Sądu I instancji już z samych twierdzeń pozwu nie wynika, by doszło do naruszenia godności powoda, gdyż powód nie powoływał się by na skutek działania pozwanego ucierpiało jego wyobrażenie o własnej wartości. Odnośnie zaś dobra osobistego w postaci czci, to wskazać należy, iż decyzja banku o odmowie wydania karty kredytowej nie może być kwalifikowana jako skutek naruszenia dobra osobistego. Informacja opublikowana we wskazanej powyżej bazie danych niewątpliwie wpłynęła na ocenę zdolności kredytowej powoda, natomiast nie skutkowałam naruszeniem czci tj. dobrego imienia, opinii jaką inni mają o powodzie. Sama zaś zdolność kredytowa, jak wyżej wyjaśniono, nie jest stanem podlegającym ochronie prawnej.

Sąd Okręgowy uznał też, że powód nie wykazał, by na skutek działania pozwanego doznał krzywdy podlegającej rekompensacie w oparciu o art. 448 k.c. Powód nie przedstawił żadnych okoliczności faktycznych, z których wynikałoby, iż poniósł krzywdę na skutek działania pozwanego. Krzywda to fizyczne dolegliwości i psychiczne cierpienia. Żadne ze stwierdzeń zaprezentowanych w pozwie nie spełnia kryteriów krzywdy, rozumianej jako szkoda niemajątkowa. Powodowi odmówiono przyznania karty kredytowej w czasie na ponad miesiąc przed usunięciem przedmiotowego wpisu, a zatem powód w stosunkowo niewielkim okresie czasu mógł ponowić wnioski o wydanie karty kredytowej, wskazując na brak wpisu w bazie danych Biura (...). Nie może stanowić podstawy zasądzenia zadośćuczynienia argumentacja, że przepisy powołanej ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych, przewiduje karę grzywnę w przypadku nie zażądania przez wierzyciela aktualizacji informacji od biura (art. 47 ustawy). Beneficjentem wskazanej grzywny nie jest bowiem dłużnik, którego dotyczy udostępniony wpis.

Od wyroku Sądu Okręgowego apelację wniósł powód, zaskarżając go w całości i zarzucając:

1. mający wpływ na treść orzeczenia błąd w ustaleniach faktycznych polegający na niezrozumieniu przez sąd I instancji zasad przyznawania karty kredytowej i otrzymywania w związku z tym nagrody (premi);
2. naruszeniu przepisów postępowania art. 227 i 228 k.p.c. mających wpływ na treść orzeczenia poprzez oparcie rozstrzygnięcia jedynie na tych elementach zebranego materiału dowodowego i przytaczanego orzecznictwa, które uzasadniają oddalenie powództwa;
3. naruszenia przepisów postępowania mające wpływ na treść orzeczenia, mianowicie art. 177 k.p.c. poprzez nie ustalenie czy czyn karalny został przez pozwanego popełniony (art. 47 ustawy w obrocie prawnym z dnia 9 kwietnia 2010 roku o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz.U. 2010 Nr 81 poz. 530) i czy w związku z tym należne roszczenie od niego istnieje.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 1 000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych, płatnej na jego rzecz w ciągu 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, ewentualnie z ostrożności procesowej o uchylenie w całości lub w części zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji w całości i o zasądzenie od strony powodowej na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja w znacznej części jest zasadna. Zaskarżony wyrok w zakresie w jakim oddalono powództwo o zadośćuczynienie w kwocie 1000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu, jako nieodpowiadający prawu, nie może się ostać.

W pierwszej kolejności należy rozpoznać zarzuty naruszenia prawa procesowego, bo tylko przy prawidłowym ustaleniu stanu faktycznego, możliwa jest właściwa subsumpcja prawa materialnego. Sąd II instancji nie jest bowiem związany zarzutami prawa materialnego, co oznacza, że naruszenie tego prawa bierze pod uwagę z urzędu, podczas gdy związany jest zarzutami procesowymi, które dotyczą podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008r., sygn. III CZP 49/07). Zatem sąd II instancji z urzędu nie może zakwestionować ustaleń faktycznych sądu I instancji i dla postępowania apelacyjnego znaczenie wiążące mają tylko takie uchybienia prawa procesowemu, które wytknięte zostały w apelacji.

Podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 177 k.p.c. poprzez nieustalenie przez Sąd I instancji, czy pozwany popełnił czyn karalny jest niezasadny. Skarżący upatruje uchybienia Sądu I instancji w tym, że nie zwrócił się do „właściwego organu zgodnie z art. 177 k.p.c.”. Możliwość zawieszenia sądowego postępowania cywilnego, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od uprzedniej decyzji administracji państwowej, powinna być odnoszona do takich sytuacji, w których decyzja administracyjna, jako rozstrzygająca o kwestiach prejudycjalnych, powinna poprzedzać orzeczenie sądu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2006 r., sygn. I CSK 22/06). Nie dotyczy ona natomiast takich sytuacji, gdy odniesienie się do zasadności żądania pozwu jest możliwe także w braku rozstrzygnięcia administracyjnego. Taka sytuacja właśnie zachodzi w rozpoznawanej sprawie.

W apelacji postawiono zarzut błędnych ustaleń stanu faktycznego poprzez „niezrozumienie zasad przyznawania karty kredytowej i otrzymywania w związku z tym nagrody (premii)”. Tymczasem ustalenie zasad przyznawania karty kredytowej jest irrelevantne dla rozstrzygnięcia sprawy. Zdaniem Sądu Apelacyjnego istotne okoliczności stanu faktycznego zostały przez Sąd I instancji prawidłowo poczynione i były one niesporne między stronami. Ustalenia te zatem Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje jako własne, czyniąc podstawą oceny prawnej.

W tak zaś ustalonym stanie faktycznym należy uznać, że Sąd Okręgowy wadliwie zastosował prawo materialne, jakkolwiek słusznie wskazał, że odpowiedzialność za naruszenie dobra osobistego w świetle art. 24 k.c. uzależniona jest od spełnienia trzech przesłanek, a mianowicie istnienia dobra osobistego, jego naruszenia oraz bezprawności naruszenia lub zagrożenia dobra osobistego.

Dla rozstrzygnięcia sprawy istotne była zatem ocena, czy zaniedbanie przez pozwanego niezwłocznego podjęcia czynności prowadzących do usunięcia z bazy danych Biura (...) zapisów o niespłaconym zadłużeniu powoda spowodowało naruszenie jego dóbr osobistych, a jeśli tak, to jakich. Sąd Okręgowy uznał, że pozostawanie w bazie danych nieaktualnej już informacji o zadłużeniu powoda nie naruszyło jego dóbr osobistych, ponieważ dotyczyło jedynie okoliczności wpływających na jego sytuację majątkową w zakresie możliwości uzyskania karty kredytowej. Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie można jednak podzielić tej oceny. Należy bowiem wziąć pod uwagę, że dane zamieszczone w bazie danych Biura (...) stanowią dane osobowe w rozumieniu art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1182 z późn. zm. - dalej "u.o.d.o."), jako informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej. Artykuł 26 ust. 1 u.o.d.o. nakazuje administratorowi danych, którym w tym wypadku był pozwany, przetwarzanie danych zgodnie z prawem, z zachowaniem ich merytorycznej poprawności i adekwatnie do celów, w jakich są przetwarzane, a art. 32 ust. 1 pkt 6 tej ustawy zobowiązuje go do zachowania szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą. Przetwarzanie danych osobowych klientów pozwanego poprzez przekazywanie ich do (...) i udostępnianie ich bankom w celu oceny rzetelności płatniczej kształtuje obraz klienta i rzutuje na jego dobre imię w stosunkach z bankami i instytucjami kredytowymi. W rozpatrywanym wypadku zaniechanie uaktualnienia danych przez pozwanego doprowadziło do utrwalenia w zasobie danych osobowych obrazu powoda, jako dłużnika niespłacającego należności. W okolicznościach niniejszej sprawy, doszło do naruszenia prawa do ochrony danych osobowych i jednocześnie do ukształtowania negatywnego wizerunku powoda. Pozwany nie wykonał nałożonego na podmioty przetwarzające dane osobowe w art. 26 ust. 1 u.o.d.o. obowiązku dołożenia szczególnej staranności w

celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą. Doprowadzenie informacji do stanu zgodnego z rzeczywistością nastąpiło dopiero na skutek interwencji powoda, który – dopiero po odmowie wydania karty kredytowej dowiedział się w banku o wynikającym z danych (...) niezgodnym z rzeczywistością stanie zapisów w (...) o swoim zadłużeniu.

Sąd Apelacyjny w składzie rozpoznającym niniejszą apelację w pełni podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 lutego 2015 r., sygn. I CSK 868/14, cytowanym przez skarżącego w apelacji, zgodnie z którym, prawo do ochrony danych osobowych jest wywodzone z takich dóbr osobistych, jak godność człowieka oraz prawo do prywatności. Sąd Najwyższy uznał też, że autonomia informacyjna stanowi istotny element składowy prawa do prywatności i oznacza prawo do samodzielnego decydowania o ujawnianiu innym informacji dotyczących swojej osoby oraz prawo do sprawowania kontroli nad tymi informacjami znajdującymi się w posiadaniu innych podmiotów. Prywatność obejmuje także ochronę informacji dotyczących określonego podmiotu, w tym informacji dotyczących jego sytuacji finansowej. Naruszenie przez pozwanego obowiązków wynikających z przepisów ustawy o ochronie danych osobowych spowodowało, że niezaktualizowane dane przez kilkumiesięczny okres prezentowały powoda, jako osobę nie dającą gwarancji rzetelnego wywiązywania się ze zobowiązań kredytowych, co przełożyło się na odmowę udzielania mu karty kredytowej przez bank. Z uwagi na powszechność korzystania w codziennym życiu z usług kredytowych, ograniczenie dostępu do tych usług w wyniku wytworzenia obrazu powoda, jako niewiarygodnego klienta, naruszało jego godność, kreując go jako osobę o wątpliwej wiarygodności. Zaniedbanie pozwanego, które doprowadziło do przedstawienia powoda w złym świetle, jako osoby o wątpliwej rzetelności, naruszyło jego godność i naraziło na przykrości i rozczarowanie.

Reasumując powyższe, Sąd Apelacyjny, odmiennie niż Sąd I instancji, uznał, że zaniechanie pozwanego noszące cechę bezprawności naruszyło dobra osobiste powoda i uczyniło zasadnym jego żądanie przyznania mu zadośćuczynienia pieniężnego na podstawie art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c. Podstawowym czynnikiem decydującym o rozmiarze krzywdy jest rodzaj naruszonego dobra osobistego. Takie dobra osobiste jak życie, wolność, zdrowie, dobre imię, a także prawo do prywatności stanowią niewątpliwie dobra szczególne, stąd powinny podlegać wzmoczonej ochronie, co przekłada się zarówno na możliwość zasądzenia zadośćuczynienia w konkretnej sprawie, jak i na jego wysokość. Sąd I instancji dokonał zaś błędnej wykładni przepisów regulujących zadośćuczynienie, uznając, iż dla ochrony prawnej wymagają one udowodnienia szkody. Tymczasem strona wykazująca naruszenie jej dóbr osobistych bezprawnym działaniem lub zaniechaniem może żądać zadośćuczynienia bez konieczności określenia rozmiaru poniesionego uszczerbku. Jest to bowiem niezależne od przesłanki wystąpienia szkody w postaci uszczerbku majątkowego. Podstawą przyznania zadośćuczynienia według art. 448 k.c. jest zawinione naruszenie dobra osobistego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, biorąc pod uwagę powyższe rozważania, przesłanka ta w rozpoznawanej sprawie została wykazana.

Biorąc pod uwagę rozmiar i intensywność doznaną przez powoda krzywdy, ocenianej według miar zobiektywizowanych, stopień negatywnych konsekwencji dla powoda wynikających z dokonanego naruszenia jego dóbr osobistych – w szczególności niewymiernych majątkowo oraz stopień zawinienia po stronie pozwanego Sąd Apelacyjny uznał za zasadne przyznanie powodowi od pozwanego zadośćuczynienia w żądanej kwocie 1000 zł.

O odsetkach ustawowych od tej kwoty orzeczono na podstawie art. 481 § 1 k.c. Skoro powód wcześniej nie wzywał pozwanego do zapłaty, a pozwanemu doręczono odpis pozwu w dniu 26 października 2016 r., to odsetki należą się od dnia następnego, bo dopiero od tej chwili pozwany opóźnił się ze spełnieniem wymagalnego świadczenia. Żądanie odsetek od wcześniejszej daty jest zaś niezasadne, co skutkowało oddaleniem powództwa w tym zakresie.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. zmienił częściowo zaskarżony wyrok, w pozostałym zaś zakresie oddalił apelację w oparciu o art. 385 k.p.c.

Eliza Nowicka- Skowrońska Marzena Miąskiewicz Bernard Chazan